

Søbjerg Vandværk Ordinær Generalforsamling 2025

Formandens beretning for 2024

1) Vandværkets tilstand.

Efter de senere års gennemgribende renovering af selve vandværket har der løbende været foretaget justeringer og forbedringer for at opdatere systemet.

Vi kan fortsat se at den øgede sektionering af ledningsnettet med ret præcise målepunkter betyder, at brud indkredses rimeligt hurtigt og at få forbrugere har været ramt af lukning ved reparation eller målørskift. Umiddelbart er der ikke behov for at sektionere yderligere, men vi er fortsat opmærksomme på at gøre det hvor det er hensigtsmæssigt.

Vandspildet er fortsat under kontrol og vi har i bestyrelsen valgt at fortsætte de seneste års strategi med at være tilbageholdende med at igangsætte større renoveringer.

I 2024 er der udpumpet 12.786 m³ og solgt 11.154 m³. Det svarer stort set til 2023 så forbruget er stabilt på et fortsat lavere niveau end de sidste 10 års gennemsnit.

Derfor mener bestyrelsen fortsat at vi skal afvise Holbæks Kommunes (fornye) forespørgsel eller rettere opfordring til omlægning fra driftsbidrag til højere m³ pris for at "motivere" forbrugerne til at spare på vandet. Vores m³ pris er forholdsmæssig høj og forbrugerne udviser i forvejen stor forståelse for at spare på vandet.

Vi har fortsat en rimelig økonomi der gør, at hvis det viser sig hensigtsmæssigt f.eks. i forbindelse med et større brud, så kan vi renovere den del af forsyningsnettet, der måtte være ramt, med de opsparede midler.

Det betyder at vi kan fastholde de nuværende priser på forbrug og driftsbidrag. Sidstnævnte giver vandværket den nødvendige sikkerhed for både at kunne reagere fornuftigt ved større brud og undgå kortsigtede og dyrere her-og-nu-løsninger.

Som vi også redegjorde for på GF sidste år hvor vi viste et nyt kort over ledningsnettet, så fortsætter bestyrelsen i samarbejde med vores vandværkspasser Troels Pedersen med at kortlægge ledningsnettet.

I løbet af året er der kommet en ny forbruger til – dyrene der afgræsset det nye 85 hektar store naturprojekt i Lejre Kommune ved Lerbjergvej. Her har Den Danske Naturfond etableret en drikkeautomat der skal bruges i tørke og frostperioder hvor dyrene ikke kan få vand fra søer og vandløb.

2) Sikkerhed

Aktuelt handler sikkerhed for Søbjerg Vandværk om fem forskellige ting:

1. Mulighed for omfattende strømnedbrud. Af naturlige årsager eller som konsekvens af hybridkrig (russerne).
2. Cybersikkerhed – risikoen for hacking og blokering af vandforsyningen
3. Risiko for nedbrud af vandforsyningen – typisk ved beskadigelse/svigt af oppumpningen
4. Risiko for forurening med pesticider og kemikalier
5. Risiko for større brud på ledningsnettet.

Ad1.: Bestyrelsen har besluttet at anskaffe en nødgenerator med automatisk indkobling ved udfald på elnettet. På den måde kan vandværket fungere uafhængigt og sikre vandforsyningen. Anlægget er under anskaffelse og vil komme til at koste omkring kr. 100.000 med anskaffelse og installation.

Ad 2.: I forvejen er den eneste eksterne netforbindelse vandværkspasser Troels Pedersens adgang da vi ikke har opkobling til serviceudbydere eller til vandmålerne (terrænet er for kuperet til fjernaflæsning). Forbrugerne kan derfor heller ikke følge vandværkets drift og eget forbrug via internettet.

I tilfælde af digitalt nedbrud kan driften styres manuelt fra selve vandværket. Så bestyrelsen finder ikke grund til særlige foranstaltninger selvom vi bliver bombarderet med opkald fra firmaer der levere sikkerhedsløsninger – til ret høje priser.

Ad 3.: Vandværkets egen forsyningssikkerhed er god. Der er to borer der på rimelig vis kan dække forbruget hver for sig, så risikoen for driftsstop ved boringsudfald er minimal.

Men der er altid en risiko. Holbæk Kommune har skærpet sine anbefalinger om at nabovandværkerne etablerer indbyrdes forsyningslinjer for at sikre sig mod nedbrud – og desværre for mange af vores nabovandværker i kommunen - mod forurening med kemikalier og pesticider.

Derfor er bestyrelsen i dialog med Kirke Eskilstrup Vandværk om at etablere et koblingspunkt på Stestrup Oldvej hvor begge net ligger helt tæt. Der er en række spørgsmål af både teknisk og økonomisk karakter, der skal afklares. Det tekniske handler om at Kirke Eskilstrups ledning er ø90 og Søbjergs ø50 der kræver opsætning af en boosterpumpe.

Ad 4.: Søbjerg har ingen truende forureningsrisiko da vi har et 50-75 meter tykt lerlag mellem overfladen og det grundvandsmagasin vi henter fra. Derfor er vandværket også fritaget for krav om etablering af et såkaldt BNBO – Borings Nært Beskyttelses Område ved borerne. For øvrigt som det eneste eller blandt de eneste vandværker i Holbæk Kommune.

Ad 5.: Forholdsreglerne fremgår af beretningens pkt. 1.

3) Holbæk Kommunes initiativer

Holbæk Kommune er i gang med at samle alle kommunens vandværker til et tættere samarbejde. Mere eller mindre i samarbejde med det eksisterende Holbæk Vandråd som Søbjerg ikke er medlem af.

Årsagen er at de kendte og truende forureningskilder påvirker stort set alle vandværker og vil kræve mere omfattende modforholdsregler end de der opnås med BNBO-indsatsen – der heller ikke går særlig godt, da mange vandværker og lodsejere ikke kan blive enige om priserne for den jord der skal sikres. Holbæk Kommune har endda klaret sig bedre end de fleste andre kommuner.

Der lægges op til at vandværkerne, der er opdelt i lokalområder, repræsentere hinanden. Formen skal fastlægges ved et indledende møde 28.5.

Søbjerg deler område med de øvrige vandværker i den gamle Tølløse Kommune. På kommunens opstartsmøde i april enedes Tølløse vandværkerne om at mødes 15.5. og udpege deltagere til mødet 28.5. Tølløse Vandværk påtog sig opgaven med at indkalde til mødet men vi har endnu ikke modtaget invitation.

Holbæk kommunalbestyrelse har lagt op til at vandværkerne indbyrdes finder løsning og hjælper hinanden. Sker det ikke er man parat med klare indgreb. Det forventede indgreb er bl.a. at beskyttelsesforanstaltningerne vil kræve pålægning af afgift på forbruget. Kommunen anslog forsigtigt 1 kr. pr m³ men Troels Pedersens vurdering er snarere 1,5 eller 2 kr. pr m³ – altså en betydelig prisstigning.

Gensidig ansvarlighed lyder fint men gensidighed handler også om at især de mindre vandværker som Søbjerg også er udsat på et andet plan – få forbrugere og meget lange ledningsnet. Bestyrelsens holdning er at vi gerne indgår i fælles løsninger, men så skal bl.a. også de sårbare ledningsnet indgå i kommende fælles puljer. Vi regner med en diskussion på GF om spørgsmålet.